

Handreiking regeling 'cum laude'

Maart 2017

Publicatie van het Servicepunt examinering mbo, in samenwerking met staffunctionarissen examinering van diverse mbo-scholen en de MBO Raad.

Aanleiding

Leerlingen in het voortgezet onderwijs (vmbo, havo, vwo) krijgen vanaf schooljaar 2016-2017 de aantekening 'cum laude' op hun diploma als ze gemiddeld een 8,0 of hoger halen. Hiermee krijgen toptalenten meer erkenning voor hun uitstekende prestaties. In het mbo bestaat hiervoor geen landelijke wettelijke regeling. Het staat iedere mbo-school vrij om hiervoor eigen beleid te ontwikkelen.

Bij mbo-scholen bestaat de behoefte om zeer goed presterende studenten extra te waarderen bij het verstrekken van een diploma. Dit leidt tot vragen over 'cum laude'. Mag een mbo-school een student 'cum laude' diplomeren? Zo ja, waar mag dit worden vermeld en op welke wijze? En, op welke gronden kan een school tot 'cum laude' besluiten? Voor meer eenduidigheid en harmonisering voor 'cum laude' in het mbo, ook richting werkgevers en hoger onderwijs, is deze handreiking ontwikkeld.

Het hanteren van afspraken over een cum laude-regeling is geen verplichting, maar biedt mbo-scholen een leidraad om intern afspraken te maken en vast te leggen. Dit verhoogt de herkenbaarheid en kan bijdragen aan het vergroten van de civiele waarde van het diploma.

'Cum laude' in het mbo

De vermelding 'cum laude' op het diploma maakt het voor studenten mogelijk om zichzelf zichtbaar te onderscheiden. Studenten kunnen het als bijzonder ervaren. Het daagt hen uit om het beste uit zichzelf te halen.

Het vaststellen van afspraken en voorwaarden voor het behalen van de aantekening 'cum laude' door de mbo-school gebeurt door het college van bestuur als onderdeel van het examenreglement. Het vaststellen of een student¹ voldoet aan de voorwaarden voor 'cum laude' is de verantwoordelijkheid van de examencommissie als onderdeel van de diplomering. Daarbij kan de examencommissie in incidentele gevallen afwijken van de regeling als dit in het examenreglement is opgenomen.

Voorwaarden voor een aantekening cum laude?

De student komt in aanmerking voor de aantekening 'cum laude' op het diploma als de afgeronde eindwaarderingen van alle examenonderdelen die meetellen in de slaag-/zakregeling aan de volgende voorwaarden voldoen:

- het gemiddelde van de (afgeronde) eindwaarderingen in cijfers of woorden op de resultatenlijst bij het diploma is ten minste 8,0 of hoger of de equivalent ervan

¹ Een student kan ook een examendeelnemer (extraneus) zijn die in aanmerking komt voor 'cum laude'.

- de eindwaarderingen in cijfers of woorden op de resultatenlijst bij het diploma zijn ten minste gewaardeerd met een afgeronde 6 of de equivalent ervan
- de eindwaardering van het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap is 'voldaan' en de beoordeling van de beroepspraktijkvorming is 'voldoende'.

Optioneel meewegen van resultaten die niet meetellen voor diplomering:

- er zijn ook examenonderdelen die (vooralsnog) niet meetellen in de slaag-/zakbeslissing, maar wel op de resultatenlijst worden vermeld. Een mbo-school kan ervoor kiezen om ook deze eindwaarderingen van de resultatenlijst mee te laten tellen voor de 'cum laude'-regeling. Het kan hier bijvoorbeeld gaan om de resultaten van de examenonderdelen rekenen en die van de keuzedelen (tot 1 augustus 2018). Wanneer een mbo-school besluit deze onderdelen mee te nemen in de 'cum laude'-regeling, legt zij dit vooraf vast.

Bij het vaststellen van fraude is het raadzaam om de student niet in aanmerking te laten komen voor 'cum laude', omdat bij fraude de betrouwbaarheid van de prestatie in het geding is.

Toelichting op cijfers, woorden en afronding

Het gaat bij de eindwaardering om de afgeronde cijfers of woorden voor kerntaken, keuzedelen en generieke eisen die meetellen in de slaag-/zakbeslissing, zoals deze in het modeldiploma worden vermeld. Uitgangspunt zijn afgeronde eindresultaten, dus een 6 of een 8. Scholen kunnen ervoor kiezen om de eindwaardering in cijfers of in woorden te geven. Scholen die kiezen voor woordwaarderingen kunnen op grond van [artikel 15](#) in het Examen- en kwalificatiebesluit de eindwaarderingen in woorden relateren aan de eindwaarderingen in cijfers. Zo kan een gemiddeld cijfer worden berekend over alle eindwaarderingen.

Vermelding op het diploma?

'Cum laude' geeft u in navolging van het voortgezet onderwijs weer bij de titel van het 'diploma', door de volgende toevoeging op te nemen:

"Het *judicium cum laude* is toegekend op grond van het examenreglement ROC" of "Het *judicium cum laude* is toegekend op basis van de regeling cum laude."

Overige afspraken

Een mbo-school kan ervoor kiezen om naast afspraken over de hoogte en gemiddelde van de eindwaarderingen extra voorwaarden te stellen voor het toekennen van 'cum laude'. Het kan hierbij gaan om aanvullende voorwaarden over het aantal genoten herkansingen, de gevolgde studieduur en/of de verleende vrijstellingen. Hieronder wordt een aantal aandachtspunten benoemd:

Herkansingen

Het aantal herkansingen waar een student aanspraak op kan maken verschilt per mbo-school en is vastgelegd in het examenreglement. Daarin staat in ieder geval het minimaal aantal herkansingen waar de student recht op heeft. Het is mogelijk om het aantal herkansingen, waarvan de student gebruik heeft gemaakt om tot de definitieve eindwaardering te komen, mee te nemen in het besluit tot toekenning van de aantekening 'cum laude'.

Diplomeren binnen de nominale onderwijstijd

Afstuderen binnen de nominale onderwijstijd, zoals vastgelegd in de onderwijsovereenkomst, is de

norm. Indien de student hiervan afwijkt, kan dit meewegen bij de besluitvorming over het toekennen van de aantekening 'cum laude'.

Vrijstelling

Er zijn twee verschillende typen vrijstellingen: vrijstelling op het niveau van de eindwaardering van kerntaken of keuzedelen en vrijstelling op het niveau van een afzonderlijk examen of examenonderdeel.

- Bij vrijstellingen zonder eindwaardering voor kerntaken of - vanaf 1 augustus 2018 - keuzedelen is het voorstel geen cum laude toe te kennen. Het resultaat is niet zichtbaar en kan lager zijn dan 8.
- Het kan voorkomen dat, om te komen tot een eindwaardering voor een kerntaak of keuzedeel, verschillende examens of examenonderdelen worden afgenomen (bijvoorbeeld een praktijkexamen en een theorie-examen). Indien voor één examen(onderdeel) een vrijstelling is verleend en dit resultaat mee wordt gewogen om te komen tot de eindwaardering van de kerntaak of het keuzedeel, kan een mbo-school wel overwegen 'cum laude' toe te kennen.

Extra studieprestaties

Extra studieprestaties en aanvullende vakken vallen onder een excellentieprogramma. Het ligt voor de hand dat deze geen relatie hebben met de 'cum laude'-regeling, omdat deze immers niet meetellen in de slaag-/zakregeling.